

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

การศึกษาเป็นกระบวนการสำคัญยิ่งในการพัฒนาคนให้มีคุณภาพ มีความสามารถในการปรับตัวให้รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ที่จะมาถึง การจัดการศึกษาให้เหมาะสมกับสภาพความต้องการทางเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และวัฒนธรรมของประเทศ จะสามารถสร้างความก้าวหน้าให้แก่สังคมไทย ทั้งยังสร้างความสมดุล และความกลมกลืนของการพัฒนาในด้านต่าง ๆ ได้ (กรมวิชาการ. 2543 : 1) กระบวนการจัดการศึกษาของไทยที่จัดอยู่ในปัจจุบันต้องพึ่งพาความรู้ของต่างประเทศอยู่ตลอดเวลา ทำให้เกิดปัญหาต่าง ๆ มากมาย เช่น ความไม่สมดุลระหว่างวิทยาศาสตร์กับวัฒนธรรม ความไม่สมดุลระหว่างอุตสาหกรรมกับเกษตรกรรมและสิ่งแวดล้อม ทั้งนี้เพราะเราพัฒนาประเทศและจัดการศึกษาโดยทอดทิ้ง สิ่งที่เป็นพื้นฐานความเป็นไทยที่มีอยู่ คือ ภูมิปัญญาท้องถิ่น (รุ่ง แก้วแดง. 2541 : 13) ซึ่งเป็นองค์ความรู้ความสามารถที่สั่งสมจากประสบการณ์ที่ผ่านมากระบวนการเลือกสรร เรียนรู้ ปรุงแต่ง พัฒนา และถ่ายทอดสืบต่อมา ใช้แก้ปัญหาเพื่อให้เกิดความสมดุลระหว่างวิถีชีวิต และสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมกับยุคสมัย (รุ่ง แก้วแดง. 2541 : 204)

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช (2540 : 10, 16, 75) ให้ความสำคัญในเรื่องภูมิปัญญาไทย โดยกำหนดไว้ 3 มาตรา คือ มาตรา 46, 81, และ 289 ซึ่งมีสาระสำคัญโดยสรุปว่า ชุมชน ท้องถิ่น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีหน้าที่อนุรักษ์ พื้นฟู จารึก ประเพณี วัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น หรือวัฒนธรรมท้องถิ่น และรัฐต้องจัดการศึกษาอบรมให้เกิดความรู้คุณธรรมโดยส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่น ศิลปะและวัฒนธรรมของชาติให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลง และพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช (2542 : 7 - 9) หมวด 4 ว่าด้วยแนวการจัดการศึกษา ตั้งแต่มาตรา 22 จนถึง มาตรา 30 มีสาระสำคัญโดยสรุปว่า การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ ถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ทั้งในระบบ นอกกระบบ และตามอัธยาศัย เรียนรู้เกี่ยวกับตนเอง สังคม ครอบครัว ชุมชน ชาติ และสังคมโลก ทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม ศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม ภูมิปัญญาไทย การประยุกต์ใช้ภูมิปัญญา การประกอบอาชีพ การดำรงชีวิตอย่างมีความสุข เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น จัดการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นได้ทุกเวลา ทุกสถานที่ ประสานความร่วมมือกับบิดามารดา ผู้ปกครองและบุคคล

ชุมชนทุกฝ่าย เพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ ให้สถานศึกษาร่วมกับบุคคล ครอบครั
ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ
สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น ส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชน
โดยจัดกระบวนการเรียนรู้ในชุมชน

การนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาช่วยในการจัดกระบวนการเรียนการสอนนั้น โรงเรียน
อาจเป็นผู้นำกิจกรรมหรือเนื้อหาสาระที่เป็นภูมิปัญญาชาวบ้าน ไปจัดกระบวนการเรียนการ
สอนหรือพัฒนาหลักสูตรขึ้นในโรงเรียน มีการจัดชั้นเรียนหรือตารางที่ยืดหยุ่นและเอื้ออำนวย
ต่อการเรียนรู้ หรือโรงเรียนเชิญเจ้าของภูมิปัญญา ได้แก่ ปราชญ์ชาวบ้าน ช่างเทคนิคชาวบ้าน
หรือช่างฝีมือชาวบ้าน เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรและจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
การนำภูมิปัญญาไปใช้ต้องอยู่ในดุลยพินิจของโรงเรียนในด้านความเหมาะสมทั้งกิจกรรม เนื้อหา
และวัยของเด็ก (กรมวิชาการ. 2540 : 22-23) จะส่งผลให้เกิดประสบการณ์ตรงกับชีวิต รู้จัก
ท้องถิ่นของตนเองมากขึ้น เกิดความภาคภูมิใจเกิดความผูกพันกับท้องถิ่น สามารถคิด การจัดการ
และการแก้ปัญหาที่เป็นระบบ ทั้งที่เกี่ยวกับตนเอง งานอาชีพ และการพัฒนาสังคม แสวงหา
แนวปฏิบัติใหม่ ๆ ให้ได้ผลดีกว่าเดิม เพื่อนำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนต่อไป (นิคม ชมภูหลง.
2542 : 126)

ภูมิปัญญาท้องถิ่นแบ่งออกเป็น 4 ประเภท ได้แก่ 1. ประสบการณ์ของชาวบ้าน
ที่นำมาใช้ประโยชน์ในการดำรงชีวิต เช่น คติ ความคิด ความเชื่อ ค่านิยมต่าง ๆ 2. ความรู้
ความคิดในการสร้างสรรค์แบบแผนในการดำเนินชีวิตสืบทอดกันมา โดยการถ่ายทอดความคิด
ลงในวรรณกรรม เช่น เพลงพื้นบ้าน เพลงกล่อมเด็ก ภาษิต การละเล่นต่าง ๆ นิทานพื้นบ้าน
ศิลปวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมต่าง ๆ 3. การประกอบอาชีพ โดยยึดหลักการพึ่งพาตนเอง
ไม่พึ่งปัจจัยภายนอก มีการพัฒนาให้เหมาะสมกับยุคสมัย เช่น การทอผ้า การจักสาน การทำ
เครื่องปั้นดินเผา การปลูกพืชแบบเกษตรธรรมชาติ เป็นต้น และ 4. การประกอบอาชีพที่
เกิดจากการผสมผสานความรู้ดั้งเดิมกับแนวคิดหลักปฏิบัติและเทคโนโลยีสมัยใหม่ เช่น
เทคโนโลยีการหล่อทองเหลือง การนวดข้าว การก่อสร้าง เป็นต้น (กรมวิชาการ. 2539 : 3-4)

ผู้วิจัยตระหนักถึงความสำคัญของภูมิปัญญาท้องถิ่นและการมีส่วนร่วมของชุมชน
จึงเกิดความสนใจที่จะนำเอาภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยใช้
ความร่วมมือของประชาชนในชุมชน ผู้วิจัยจึงได้ศึกษาริบทและการสอบถามบุคคลในชุมชน
ของชุมชนบ้านนาแสง คือ บ้านนาแสง หมู่ 1 บ้านแสงสาคร หมู่ 7 และบ้านแสงเจริญ หมู่ 8
ตำบลนาแสง อำเภอสรีวิไล จังหวัดหนองคาย พบว่าทั้ง 3 หมู่บ้านมีการประกอบอาชีพเสริม

คือ การทอเสื้อก ซึ่งต้นกกที่นำมาทอนั้นมีมากในชุมชนส่วนใหญ่เป็นกกที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ ชาวบ้านมักนิยมทอเสื้อกในเวลาว่างจากการทำนาและหลังฤดูเก็บเกี่ยว จากการสอบถามผู้ประกอบการของนักเรียนที่ทอเสื้อกเป็นอาชีพเสริม พบว่า จะมีการรวมกลุ่มกันทอเสื้อกในช่วงเดือนมีนาคม – เมษายน มากที่สุด ซึ่งจะทอได้ประมาณวันละ 2-3 ผืน ราคาขายจะอยู่ที่ผืนละ 80-100 บาท แต่ชาวบ้านที่ทอเสื้อกจะไม่นิยมจำหน่าย ส่วนใหญ่จะทอเก็บไว้ใช้หรือเก็บไว้เป็นของฝากญาติพี่น้องที่เดินทางมาเยี่ยมในเทศกาลต่าง ๆ สำหรับบางรายที่มีการจำหน่ายจะมีรายได้จากการทอเสื้อกขายประมาณปีละ 10,000 บาท นอกจากการทอเสื้อกแล้วยังมีอาชีพเสริมอื่นที่พบเห็นในชุมชนคือ การทอผ้า การสานกระติบข้าว เป็นต้น จากการสอบถามความสนใจ ความต้องการของนักเรียนและชุมชนบ้านนาแสง โดยเก็บข้อมูลจากนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 34 คน คณะกรรมการสถานศึกษา 5 คน ภูมิปัญญาท้องถิ่น 20 คน และผู้ประกอบการนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 34 คน รวมทั้งหมด 93 คน พบว่ามีความต้องการหลักสูตรท้องถิ่น เรื่องการทอเสื้อกสามเหลี่ยม จำนวน 80 คน คิดเป็นร้อยละ 86.02 เนื่องจากชุมชนบ้านนาแสงมีการทอเสื้อกเป็นอาชีพเสริมอยู่แล้ว รวมทั้งมีต้นกกซึ่งเป็นวัตถุดิบมากและเพียงพอทั้งที่ปลูกเองและเกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ และจากการสอบถามวิทยากรภูมิปัญญาท้องถิ่น จำนวน 20 คน พบว่า 18 คน ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 90.00 ยินดีที่จะถ่ายทอดความรู้ และอนุเคราะห์วัสดุ - อุปกรณ์ เพื่อถ่ายทอดความรู้ให้กับนักเรียน ผู้วิจัยจึงนำเรื่องการทอเสื้อก มาพัฒนาเป็นหลักสูตรท้องถิ่น กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ช่วงชั้นที่ 3 ด้วยการปรับรายละเอียดสาระการเรียนรู้ โดยใช้การมีส่วนร่วมระหว่างโรงเรียนกับชุมชนในการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนตระหนักถึงความสำคัญของภูมิปัญญาท้องถิ่น รู้จักอนุรักษ์ พัฒนาศิลปหัตถกรรม ซึ่งเป็นภูมิปัญญาท้องถิ่น อันจะนำไปสู่การพัฒนาทักษะอาชีพ พัฒนาเศรษฐกิจ สังคมท้องถิ่น ให้สอดคล้องกับการพัฒนาการเรียนการสอนกลุ่มสาระการงานอาชีพและเทคโนโลยีให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพโดยการจัดทำวางแผนและปรับปรุงการทำงานให้ดีขึ้นอยู่เสมอ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง การทอเสื้อกสามเหลี่ยม กลุ่มสาระการงานอาชีพและเทคโนโลยี ช่วงชั้นที่ 3
2. เพื่อพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง การทอเสื้อกสามเหลี่ยม กลุ่มสาระการงานอาชีพและเทคโนโลยี ช่วงชั้นที่ 3 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80

3. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องการทอเสื่ออกสามเหลี่ยม ก่อนและหลังการเรียนหลักสูตรการทอเสื่ออกสามเหลี่ยม

4. เพื่อศึกษาความพึงพอใจนักเรียนที่มีต่อกิจกรรมการเรียนการสอนหลักสูตรท้องถิ่นเรื่องการทอเสื่ออกสามเหลี่ยม

สมมติฐานของการวิจัย

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องการทอเสื่ออกสามเหลี่ยม หลังการเรียนสูงกว่าก่อนการเรียน

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

1. ตัวแปรต้น

1.1 หลักสูตรท้องถิ่น เรื่องการทอเสื่ออกสามเหลี่ยม กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะและเทคโนโลยี ช่วงชั้นที่ 3 ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น

1.2 แผนการจัดการเรียนรู้ เรื่องการทอเสื่ออกสามเหลี่ยม กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะและเทคโนโลยี ช่วงชั้นที่ 3 ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น

2. ตัวแปรตาม

2.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องการทอเสื่ออกสามเหลี่ยม

2.2 ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนการสอน

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของการวิจัยไว้ ดังนี้

1. สถานที่ในการวิจัยครั้งนี้ คือ โรงเรียนบ้านนาแสง ตำบลนาแสง อำเภอสรีวิไล จังหวัดหนองคาย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 3

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้

2.1 ประชากร คือ นักเรียนช่วงชั้นที่ 3 (ม. 1-3) โรงเรียนบ้านนาแสง ตำบลนาแสง อำเภอสรีวิไล จังหวัดหนองคาย ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2549 จำนวน 113 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการทดลอง คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านนาแสง ตำบลนาแสง อำเภอสรีวิไล จังหวัดหนองคาย ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2549 จำนวน 34 คน ได้มาจากการสุ่มแบบเจาะจง เพราะผู้วิจัยเป็นครูที่ปรึกษาประจำชั้นเรียน

3. ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2549
4. เนื้อหา คือ หลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง การทอเสื่อกกสามเหลี่ยม กลุ่มสาระ
 การงานอาชีพและเทคโนโลยี ช่วงชั้นที่ 3 ซึ่งผู้วิจัยพัฒนาขึ้น มีรายละเอียดดังนี้
  - 4.1 ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับพืชตระกูลกก
  - 4.2 อุปกรณ์ในการทอเสื่อกกสามเหลี่ยม
    - 4.2.1 อุปกรณ์ในการทอเสื่อกกสามเหลี่ยม
    - 4.2.2 การเตรียมวัสดุในการทอเสื่อกกสามเหลี่ยม
  - 4.3 ขั้นตอนการทอเสื่อกกสามเหลี่ยม
    - 4.3.1 การทอเสื่อกกสามเหลี่ยมลายพื้นบ้าน
    - 4.3.2 การทอเสื่อกกสามเหลี่ยมลายประยุกต์
  - 4.4 การแปรรูปผลิตภัณฑ์จากกกสามเหลี่ยม
  - 4.5 การวางแผนการตลาดเสื่อกกสามเหลี่ยม
  - 4.6 การจัดนิทรรศการเสื่อกกสามเหลี่ยม

ผลที่คาดว่าจะได้รับการวิจัย

1. สถานศึกษามีหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง การทอเสื่อกกสามเหลี่ยม เพื่อใช้ในกิจกรรม
 การเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ
2. สถานศึกษามีแผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง การทอเสื่อกกสามเหลี่ยม กลุ่มสาระ
 การงานอาชีพและเทคโนโลยี ช่วงชั้นที่ 3 เพื่อใช้ในกิจกรรมการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ
3. สถานศึกษาได้แนวทางในการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นเข้ามาสู่กระบวนการพัฒนา
 หลักสูตรของสถานศึกษา
4. นักเรียนสามารถนำความรู้ที่ได้รับ ไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน และ
 เป็น แนวทางในการประกอบอาชีพในอนาคต

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. หลักสูตรท้องถิ่น หมายถึง โครงการศึกษาที่จัดขึ้นทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน
 โดยมุ่งสร้างผู้เรียนให้มีความรู้ ความสามารถ มีทักษะ เจตคติ และมีคุณธรรม โดยใช้ทรัพยากร
 ท้องถิ่น ภูมิปัญญาท้องถิ่นให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ ในที่นี้หมายถึง เรื่องการทอเสื่อกกสามเหลี่ยม
 กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ช่วงชั้นที่ 3 ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น

2. การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น หมายถึง การศึกษา และนำเอาความรู้ที่ได้จาก ภูมิปัญญาท้องถิ่น ของหมู่บ้านในตำบลนาแสง อำเภอศรีวิไล จังหวัดหนองคาย เรื่องการทอ เสื่อกก มาประมวลเป็นหลักสูตร เพื่อพัฒนาหลักสูตร จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ กิจกรรม การเรียนรู้ของโรงเรียนบ้านนาแสง ตำบลนาแสง อำเภอศรีวิไล จังหวัดหนองคาย

3. ท้องถิ่น หมายถึง บ้านนาแสง หมู่ 1 บ้านแสงสาคร หมู่ 7 และบ้านแสงเจริญ หมู่ 8 ตำบลนาแสง อำเภอศรีวิไล จังหวัดหนองคาย

4. เสื่อกกสามเหลี่ยม หมายถึง เครื่องสานหรือเครื่องทอชนิดหนึ่งทำจากต้นกก สามเหลี่ยม สำหรับปูนั่งและนอน

5. กกสามเหลี่ยม หมายถึง ชื่อไม้ล้มลุกชนิดหนึ่ง เกิดในที่ชุ่มและมีลำต้นสามเหลี่ยม นิยมนำมาใช้ทอเสื่อ

6. วิทยากรภูมิปัญญาท้องถิ่น หมายถึง ผู้มีความรู้และความชำนาญในการทอเสื่อ กก ทั้งภาคความรู้และภาคปฏิบัติ ซึ่งได้สืบทอดมาจากบรรพบุรุษ อาศัยอยู่บ้านนาแสง หมู่ที่ 1 หมู่ที่ 7 และ หมู่ที่ 8 ตำบลนาแสง อำเภอศรีวิไล จังหวัดหนองคาย

7. การประเมินหลักสูตร หมายถึง การรวบรวมและการศึกษาข้อมูล รวมทั้ง การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อตรวจสอบว่าหลักสูตรมีจุดแข็ง จุดอ่อนในเรื่องใด รวมทั้งผลการใช้ หลักสูตรและตัดสินใจว่าหลักสูตรมีคุณค่าบรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดหรือไม่

8. แผนการจัดการเรียนรู้ หมายถึง การนำเอาสาระการเรียนรู้ที่จะต้องสอนตลอด ภาคเรียนมาสร้างเป็นแผนการจัดการกิจกรรมการเรียนการสอน การใช้สื่อ อุปกรณ์การเรียนการสอน และการวัดผลประเมินผล สำหรับเนื้อหาการเรียนย่อย ๆ ให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์หรือ จุดเน้นของหลักสูตร สภาพนักเรียน ความพร้อมของโรงเรียนในด้านวัสดุอุปกรณ์ และตรงกับ ชีวิตจริงในท้องถิ่น

9. ประสิทธิภาพ หมายถึง ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80

9.1 เกณฑ์ คือ ข้อความที่ระบุไว้ว่านักเรียนปฏิบัติได้ดีเพียงใดหรือพฤติกรรม นักเรียนควรอยู่ระดับใดจึงจะได้รับการยอมรับว่าพฤติกรรมที่คาดหวังหรือสามารถทำสิ่งนั้นจริง เกณฑ์ที่กำหนดนี้เป็นความสามารถขั้นต่ำที่ต้องการ ไม่ใช่ความสามารถขั้นสูง

9.2 เกณฑ์ 80/80 หมายถึง คะแนนเฉลี่ยร้อยละของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ผ่านเกณฑ์จากการวัดผลทางการเรียน

80 ตัวแรก หมายถึง ร้อยละของคะแนนเฉลี่ยที่ได้จากการวัดทักษะและกระบวนการทำงานของนักเรียนทั้งหมดคิดเป็นร้อยละ 80 ขึ้นไป

80 ตัวหลัง หมายถึง ร้อยละของคะแนนเฉลี่ยที่ได้จากการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนของ นักเรียนทั้งหมดคิดเป็นร้อยละ 80 ขึ้นไป

10. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง แบบทดสอบวัดความรู้ก่อนและหลังจากนักเรียนเรียนจบเนื้อหาในบทเรียนเรื่องใดเรื่องหนึ่งหรือจบหลักสูตร เป็นแบบทดสอบปรนัยชนิด 4 ตัวเลือก (Multiple choice) จำนวน 40 ข้อ

11. แบบวัดทักษะและกระบวนการทำงาน หมายถึง เครื่องมือที่ใช้วัดการปฏิบัติงานและผลงานของนักเรียน เรื่องการทอเสื่อกกสามเหลี่ยม กลุ่มการทำงานอาชีพและเทคโนโลยี ช่วงชั้นที่ 3 ที่ผู้วิจัยจัดทำขึ้น

12. ผลสัมฤทธิ์จากแบบวัดทักษะและกระบวนการในการทำงานของนักเรียน หมายถึง คะแนนที่ได้จากแบบวัดทักษะและกระบวนการในการทำงานของนักเรียนในแผนการจัดการเรียนรู้

13. ผลสัมฤทธิ์จากการทดสอบทางการเรียนหลังเรียน หมายถึง คะแนนที่ได้จากการทดสอบก่อนและหลังจากที่เรียนจบหลักสูตรแล้วซึ่งผู้วิจัยได้สร้างขึ้น

14. ความพึงพอใจ หมายถึง ความชอบหรือไม่ชอบของนักเรียน ที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้ เรื่องการทอเสื่อกกสามเหลี่ยม กลุ่มสาระการทำงานอาชีพและเทคโนโลยี ช่วงชั้นที่ 3 ด้วยแบบสอบถามความพึงพอใจที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น
กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัย ได้ศึกษาขั้นตอนการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นของ สัจด์ อุทรานันท์ (2532 : 314–316) และขั้นตอนในการพัฒนาหลักสูตรของ นิคม ชมภูหลง (2544 : 111) แล้วนำมาดัดแปลงเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัยได้ดังนี้

แผนภูมิที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย